

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Bigami.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

contentione, id est, figura iudicij in contradictorio.

BLASPHEMIÆ.

Blaspheantiū poenæ, si dives, prima unciarū quadraginta, si pauper, decē, si non est solvendo, luat in corpore: secunda vice duplicetur poena, & infames, & incapaces ad beneficia, & officia, & dignitates, pauperibus lingua perfodiatur: tertia vice tripliciter poena, si sunt solvendo, pauperibus fustigatio, vide *Afflict. in const. in consuetudinem, num. 48.*

BONA.

Primò, iurisdictio, etiam temporalis, pertinens ad personam ecclesiasticam, usurpare, incurritur excommunicatio Bullæ Czænæ Domini, Nav. *con. 3. de immunit. Eccl. facit Con. Trid. sess. 22. c. 11. de reform.*

Secundò, fructus beneficiorum non subsunt laicali potestati, Nav. *loc. cit. con. 3.* & sunt immunes ab omni onere laicali, Syl. *in ver. Ecclesia, l. §. 5. initio, in ver. gabella secunda, n. 8. ver. excommun. 9. q. 13. Cov. lib. 1. c. 4. n. 2. & 3. variar. Nav. c. 17. n. 201. Rebus. de for. con. & paup. n. ult. & prædicta bona, & fructus sunt immunes, etiam si vendantur, etiam si donentur, idem *conf. 4. eod. tit. Afflict. in multis locis const. regni, & non solum pro reb. beneficalibus, sed etiam pro rebus matrimonialibus in const. apostatantes, c. 28. n. 20. tam in collectis, quam in gabellis, vide in repertorio, in ver. Clericus, tertiò, appellatione bonorum**

Ecclesiæ comprehenduntur beneficia sua, ita Gem. *in c. sciant cuncti, notab. 8. de elect. lib. 6.*

BIGAMI.

Primò, Bigamia est triplex, vide Hofst. *inter ceteros in Sum. tit. de big. scilicet vera, similitudinaria, & interpretativa: vera est, quando quis duxit duas uxores; interpretativa, quando unicam, sed viduam, vel corruptam, tertiò, quando aliquis insignitus ordine sacro, vel voto solenni castitatis contrahit matrimonium, vide pro hac materia fusiùs Syl. *in ver. bigamia. Astenf. lib. 6. tit. 7. Sot. 4. sent. dist. 27. q. 3. art. 1. Sum. Sac. q. 26. Nav. in Manual. confes. c. 27. n. 195.**

Secundò, quis potest cum bigamo dispensare. Respondetur quòd Episc. usque ad minores ord. Hofst. *l. ci. in ult. & intellige inclusivè propter rationem, quam ipse affert, vide inf. in ver. irreg. §. 17. ad majores autem, & ad curata beneficia solus Papa dispensat.*

Tertiò, Episcopus potest dispensare cum bigamo similitudinario, si contraxerit cum virgine, Io. de Selua *tract. de benef. 3. p. q. 7. n. 8. ver. 13. & 14. c. sanè, il. secundo, & ibigl. de cler. conjug. Gom. tract. de brev. num. 20. & 21. Staph. de sign. grat. fol. 134. nu. 8. & 9. Nav. c. 27. nu. 195. & faciliùs dispensatur cum laico bigamo, quam cum clerico, Nav. *conf. 2. de big: cetera vide in Doct. intellige quoad sacros ordines usque ad presbyterium inclusivè, c. 1. qui cler. vel voven: Selua loc. cit: nam de minoribus & in aliis duabus**

bus speciebus bigamiarum potest dispensare, prout patet *superius*, §. 2. intellige quoad usum, sive quoad executionem ordinum susceptorum, non quoad ordines suscipiendos. *Nav. loc. cit. notab: 6.* sed tu vide locum citatum in 1. p. Sed hic est difficultas: nam bigamia est quædam species irregularitatis, & irregularitas publica non est dispensabilis per Episcopum, prout patet ex sacro Conc. Trid. *sess. 24. cap. 6. de refor.* immo ista bigamia similitudinaria parit suspensionem hæresis, prout *superius in ver. casus in quibus s. matrimonium contrahentes: nisi dicas: quod tunc potest Episcopus cum similitudinaria bigamia, usque ad presbyterium, & cum vera, & interpretativa dispensare, prout dictum est superius, ad minores ordines, quando esset occulta ad hoc, ne videamur discedere à practica sacri Con. & à jure communi, tamen his non obstantibus, dico quod potest, etiam si fuerit publica. Nam sacrum Concilium non abstulit Episcopis potestatem, quam prius habebant per jus commune, immò eis voluit ampliare auctoritatem, concedendo ut possint dispensare super omnibus irregularitatibus occultis, excepta, & capitulo. nam prius solum poterant super quibusdam irregularitatibus nominatis, & non in omnibus, sed de jure communi poterant Episcopi ante Concilium dispensare super his tribus speciebus bigamiarum, modo quo supra, ut patet in *dict. cap. 1. & ibi gloss. ver. dispensatione, qui cler. vel voven. & in cap. sanè, il secundo & ibi glos. in ver. indulgentia:**

de cler. conjug: Diaz. pract. crim. canon. c: 74. Staph. de lit: grat: fol: 134. nu: 8. & 9. ergo nunc etiam possunt. Ad objecta est responsum, quoad primum, quo verò ad secundum respondetur, non sequitur, parit suspensionem hæresis: ergo Episcopus non potest dispensare, quia suspicio evacuari potest ad merita causæ.

Quartò, bigamus est nudatus omni privilegio clericali, non potest ferre tonsuram, nec habitum clericalem, *c: unico, hoc tit: lib: 6.* sed hoc videtur repugnare his, quæ dicta sunt *superius*, §. 2. & 3 ubi dicitur posse Episcopum dispensare, ut bigamus possit accipere minores ordines: Respondetur, quod textus intelligitur de clericis in minoribus constitutis, isti si ducant duas uxores, non gaudent, si verò dum esset laicus duxit duas uxores, vel unicam, sed corruptam, & postea voluerit promoveri ad minores ordines, tunc potest Episcopus cum eo dispensare, ut recipiat minores ordines post mortuas duas illas uxores, vel illam unam, & corruptam, & tunc gaudet utroque privilegio: sed quid si clericus ille constitutus in minoribus, ducat duas, vel unicam, & corruptam, illis, vel illa mortua, vellet clericaliter vivere, gaudeat? Respondetur, quod sic, prout dictum est in *c: 1. in ver: clericus, §. 13. & text.* loquitur viventibus uxoribus, quia tunc non gaudent, vel potest dici, & melius, quod non loquitur de duabus primis speciebus bigamiæ, nos verò de tertia, licet de duabus etiam possit teneri, posse Episcopum dispensare, prout dictum est.

E 2 BULLÆ.